

একটি সঙ্গীতন্মূর জীবনের কাহিনী

চিঠকের

মুরেয় তন্তু

কাহিনী: সমরেশ বিস্ময়
চিত্রনাট্য: তপন সিংহ
পরিচালনা: বলাই সেন
সঙ্গীত: কালীপদ সেন

পরিবেশক: চিঠালী ফিল্ম ডিস্ট্রিবিউটর্স

କାଳୀ ବ୍ୟାନାଜୀପୀ ଓ ରେଣ୍ଡକା ଘୋଷ ପ୍ରମୋଜିତ ଚିତ୍ରକେର

କାହିନୀ : ସମ୍ବରେଶ ବସୁ

ଅଭିନନ୍ଦେ : ଅରୁକୁତୀ ଦେବୀ, ସର୍ବମତା

ସାନ୍ୟାଲ, କାଳୀ ବ୍ୟାନାଜୀପୀ, ବିକାଶ ରାଯ়,

ରାଧାମୋହନ ଡ୍ରାଚାର୍ଯ୍ୟ, ରାବି ଘୋଷ,

ଦିଲୀପ ରାଯ়, ଶ୍ୟାମା ଲାହା, ନ୍ତପତି

ଚ୍ୟାଟାଜୀପୀ, ସଂକଳନ ଘୋଷ, ରସାରାଜ ଚକ୍ର-

ବତୀ, ରଥୀନ ଘୋଷ, ଅମଲ ବ୍ୟାନାଜୀପୀ,

ମହୁଳ ଡ୍ରାଚାର୍ଯ୍ୟ, ମନ୍ଦୁ ବ୍ୟାନାଜୀପୀ, ଦଲମା

ଚ୍ୟାଟାଜୀପୀ, ସତୁ ମଜ୍ଜମାର, ଆଶୀର୍ବାଦ

ମୃଖାଜୀପୀ, ରମେନ ଘୋଷ, ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣିଲ ଦାସଗ୍ରୁଣ୍ଠ,

ନିରଙ୍ଗନ ଚୌଥରୀ, ପଞ୍ଚନ ମୃଖାଜୀପୀ,

ସତୀଶ ଦାସ, କରୁଣ ବସୁ, ରମା ଦାସ, ବେବୀ

ଗୁଣ୍ଠା, ପାପିରା ଚକ୍ରବତୀ, ଏବଂ ଅଜ୍ୟ

ଗଜିଲୀ ଓ ଅଶୋକ ଚୌଥରୀ

ଚିତ୍ତ-ଶିଳ୍ପୀ : ଦୀପକ ଦାସ

ଶହକାରୀ : ଅମ୍ବଲ୍ ଦତ୍ତ, ବୀରେନ

ମୃଖାଜୀପୀ

ଶକ୍ତି ଘୃଣୀ : ଅତୁଳ ଚ୍ୟାଟାଜୀପୀ

ଶହକାରୀ : ରଥୀନ ଘୋଷ

ଶିଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ : ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣିତ ମିତ୍ର

ଶହକାରୀ : ବୁଦ୍ଧଦେବ ଘୋଷ

ପର୍ଟିଶିଳ୍ପୀ : କବି ଦାସଗ୍ରୁଣ୍ଠ

ଶମ୍ପଦନା : ସ୍ଵରୋଧ ରାଯ়

ଶହକାରୀ : ନିମାଇ ରାଯ়

ରୂପ-ଶଜା : ଶାନ୍ତି ସେନ

ଶହକାରୀ : ପାତୁ ବସାକ

ଶନ୍ତିତ ପ୍ରଥମ ଓ ପୁନଃ ଶକ୍ତି ଘୋଜନା :

ଶ୍ୟାମ ସ୍କୁଦର ଘୋଷ

ଶହକାରୀ : ଡେଜ୍ୟାଟ ଚ୍ୟାଟାଜୀପୀ

କର୍ମ-ସଂଚାର : ରତନ ଚକ୍ରବତୀ

ବାବ୍ସଜାପନା : ଶାନ୍ତିତ ଶେଖର ଚୌଥରୀ

ଶହକାରୀ : ବନମାଲୀ ପାଣ୍ଡେ, ଗୋର ଦାସ

ସୁରେନ ଦାସ

ଶିଥର ଚିତ୍ତ : କ୍ୟାପସ୍

ପ୍ରଚାର : ଅମଲ ସେନ

ପରିଚଯ ଲିପି : ନିତାଇ ବସୁ

ଶାଜ : ଶଜା : ଯତିନ କୁଣ୍ଡ

ଆଲୋକ-ସଂପାଦନ : ଶକ୍ତି ବ୍ୟାନାଜୀପୀ

ଜଗନ୍ନ ସିଂ, ହରିପଦ ହାଇଟ, ନିତାଇ ଶିଲ,

ଶୈଳେନ ଦତ୍ତ

ପୁଟିଓ ଓ ସାମ୍ବାଇ କୋ ଅପାରେଟିଭ

ସୋସାଇଟି ପ୍ରାଣ ଲିଂ-ଏ ଆର ସି, ଏ

ଶର୍ବନ୍ୟନ୍ତେ ଗହୀତ

ଶୁଭେର ଅଛିଲ

ଆର, ବି, ମେହେତାର ତତ୍ତ୍ଵବଧାନେ ଇନ୍ଦରା

ଫିଲ୍ମ ଲ୍ୟାବରେଟରୀରେ ପରିଷ୍କାରିତ

ଶହକାରୀ : ଅବନୀ ରାଯ়, ମୋହନ ଚକ୍ର-

ବତୀ, ତାରାପଦ ଚୌଥରୀ, ରାବି ମୃଖାଜୀପୀ

କାନ୍ତାଇ ବ୍ୟାନାଜୀପୀ

ଶହକାରୀ ପରିଚାଳନା : ଗଲାଶ ବ୍ୟାନାଜୀପୀ

ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ ମିଶ୍ର

କୁନ୍ତତ୍ତତା ଶ୍ରୀକାର : ଦିଲୀପ ସରକାର,

ମିସେସ ବାରୋରୀ (ଖଡ଼ଦା), ଗୁପ୍ତୀ ଦେ,

ଚନ୍ଦ୍ର କୁମାର ଟେର୍ସ୍, କାଳୀ ବ୍ୟାନାଜୀପୀ

(କୋମେରୋଟୋର୍ସ) ସାଦାତୁଳ୍ଳା

ଗାନ : କାଜି ନଜରଲୁ ଇସଲାମେର

“ରମ୍ ବଦ୍ର, ବଦ୍ର—”

ଶିବଦାସ ବ୍ୟାନାଜୀପୀ —

“ଯମୁନା ଚଲେ, ଚଲେ ଧୀରେ ଧୀରେ—”

“ଆମ ଅନ୍ଧକାରେ ଥାରିକ—”

“ତୋମରେ ଶରୀର ପ୍ରଭୁ—”

“ବେଣୋ ଚଲେ—”

ପାନ୍ତିତ ଭୂମଣେର —

“ଇଯେ ଚମକ —”

“ଲାଗାଇ ରେ ମୋହେ —”

ତପନ ସିଂହରେ —

“ଏହି ରଂ ବେରଂ-ଏର ଖେଳାର ମାଝେ—”

କର୍ତ୍ତା ଶନ୍ତିତେ : ପ୍ରସୁନ ବ୍ୟାନାଜୀପୀ,

ଏଟି କାନନ, ଉତ୍ସାରଙ୍ଗନ ମୃଖାଜୀପୀ, ବୀରେଶ

ରାଯ়, ଗନେନ ଚକ୍ରବତୀ, ସ୍ଵରୋଧ ରାଯ়,

କମଳ ବସୁ, ଆରାତି ମୃଖାଜୀପୀ, ନିମଲା

ମିଶ୍ର, ଶିଶ୍ରା ବସୁ, ଓ ଅରୁକୁତୀ ଦେବୀ

ଶହକାରୀ ଶନ୍ତିତ ପରିଚାଳନା :

ଅଲୋକ ଦେ

ହରମୋନିଯାମ : ଶ୍ରୀକାନ୍ତଭାଇ

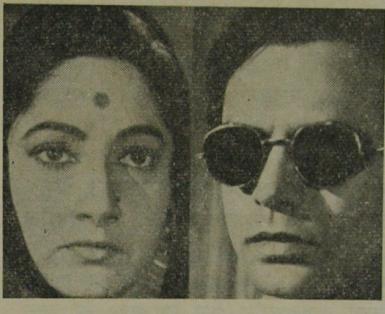
ନ୍ତ୍ୟ ପରିଚାଳନା : ସୁରେନ ସାତ୍ତ

ପରିବେଶନା : ଚିତାଲୀ ଫିଲ୍ମ ଡିସ୍ଟ୍ରିବ୍‌ଟ୍ସ୍

ଶନ୍ତିତ ପରିଚାଳନା : କାଳୀପଦ ସେନ

ଚିତମାଟି : ତପନ ସିଂହ

ପରିଚାଳନା : ବଲାଇ ସେନ

ଦ୍ଵିତୀୟ ଶୁଭେର ଅଛିଲ। ଦ୍ଵାରାବର୍ଗମାର ବିବସଂସାର ତାର କାହେ ଚିର ଅନ୍ଧକାରେ ଆବ୍ରତ। ସେ ସନ୍ଧାନ କରେଛିଲ ଚିରସନ ଆଲୋର ଜଗତେର ମୁକ୍ତ ଦୂରାର ।

ପିତୃମାତ୍ରାହିନୀ ଅନ୍ଧ ଗୋକୁଲେର ଏକମାତ୍ର ଆଶ୍ରୟ ଛିଲ ତାର ଦିଦି ଲାବଣ୍ୟ, ସେ ତାକେ ପ୍ରାତିଶ୍ଵରେ ମାନ୍ୟ କରେଛେ । କିନ୍ତୁ ଲାବଣ୍ୟର ଅଭାବେର ସଂସାର । ଛୋଟ ଭାଇସେ ଭାବୀର ପରିଷ୍କାର କଥା ଚିନ୍ତା କରେ ଲାବଣ୍ୟ କୋନ କୁଳ କିନାରା ପେତ ନା । ଅର୍ଥ ଏମନ କୋନ କୋନ ସଂଗୀତର ପାଇଁ ତାର ନେଇ ସାତେ ଗୋକୁଲେର ଭାବୀର ଜୀବିନ ଲ୍ଲାନିମଙ୍ଗଳ କରେ ତୁଳତ ପାରେ ।

ଲାବଣ୍ୟର ସମୀକ୍ଷା ନିବାରଣ ଓ କାଳିତ କାହେ ଦ୍ଵରହ ମନେ ହେଁ । ଅନ୍ଧ ଗୋକୁଲେର ଦାୟିତ୍ୱ ତାର କାହେ ଦ୍ଵରହ ମନେ ହେଁ । ହ୍ରଦୟେ ଆନ୍ତରିକ ହଲେଓ ଅଭାବେର ତାଢ଼ି ନାୟ ଗୋକୁଲେର ପ୍ରାତି ତାର ବାହାର ପାଇଁ ପରିଷ୍କାର କରେ । ଗୋକୁଲେର ଏହି ଆକର୍ଷଣ ଲାବଣ୍ୟକେ ଦେଇ ପଥେର ସନ୍ଧାନ । ଗୋକୁଲକେ ସଂଗୀତର ପାଇସନ୍ଧାନୀ କରେ ତୋଳାର ଜନ୍ୟ ସେ ବନ୍ଦପରିକର ହେଁ ।

ଇତିଭାଦ୍ୟ ସଂବୋଗ ଏସେ ଯାଇ । ସଂଗୀତ-ପିପାସା, ରସତ୍ତି ହାର, ଲାହାର ଦ୍ଵାରି ଆକର୍ଷଣ କରେ ଗୋକୁଲ । ହାର, ଲାହା ମୁଖ ହିନ୍ତା ତାର ଗାନେ, ତାର ସ୍ଵରମଧ୍ୟ କଟ୍ଟିବାରେ । ପ୍ରାୟ ପ୍ରାତିଶ୍ଵରେ ଗୋକୁଲେର ପ୍ରାତିଭାକେ ବିକର୍ଷିତ କରାର ଜନ୍ୟ ସର୍ବଶିଖି ନିଯୋଗ କରେନ ତିନି ।

ଗୋକୁଲର ସଂଗୀତ ପିପାସକେ ନିଜେର ପ୍ରାୟୋଜନେ ଲାଗାତେ ଚାଯ ନିବାରଣ । ଏଇଭାବେଇ ତୋ ଗୋକୁଲ ପାରେ ଗାନ୍ ଗେୟେ ପଥଚାରୀରେ କର୍ଣ୍ଣା ଭିନ୍ନ କରତେ, କିଛି, ପରସା ଉପାର୍ଜନ କରତେ । ନିବାରଣେ ଅଭିସନ୍ଧି ଲାବଣ୍ୟରେ କାହେ ଅସହ୍ୟ ମନେ ହେଁ । ଗୋକୁଲକେ ସଙ୍ଗେ ନିଯେ ଦେଇ ଯାଇ ହାର, ଲାହା ସଦର ହେଁ । ତାଁର ସ୍ଵାରିଶ ପତ୍ର ନିଯେ ଲାବଣ୍ୟ ଯାଇ ବେମାରସେ ଓତ୍ତାଦି ଆଲୀ ହୋଇନ ଥାର ନିକଟ ଗୋକୁଲକେ ରେଖେ ଆସତେ । ଶ୍ରୀ ହେଁ ଗୋକୁଲର ନ୍ତମ ଜୀବିନ ।

আলী হোসেন খাঁর সঙ্গীতপ্রতিভা সর্বজন বিদিত। তাঁর কাছে সঙ্গীতের পাঠ নিতে নিতে চর্চার মধ্যে দিয়ে গোকুল অসাধারণ পারদর্শী হয়ে ওঠে। দেখতে দেখতে তার কৈশোর উন্নীগ হয়ে আসে মৌবন।

ছান্বিশ বছরের ঘূরক গোকুল আবার ফিরে আসে কলকাতায়। ন্ডতন করে মিলিত হয় দিদি লাবণ্য, জামাইবাবু, নিবারণ ও ভালী সুগতার সঙ্গে। দেখা হয় হারু লাহার সঙ্গেও, হারু লাহা তখন বার্ষিকের পথে পা দিয়েছেন। তবু, অন্ধ গোকুলকে জীবনে স্থান্তিত করার জন্য তার চেষ্টার অন্ত নেই। গোকুলকে নিয়ে যান তিনি একটি বিখ্যাত নাটকমন্দিরে, অধিকর্তা শ্রীযুক্ত যোবের সঙ্গে পরিচয় করিয়ে দেন। গোকুল সেখানে নিযুক্ত হয় সঙ্গীত পরিচালক রূপে।

গোকুলের যোগদানের পর নাটকগৃহের সম্মুক্তি রাতরাতি বৃক্ষ পেল। ন্ডতন নাটক 'শ্রীকান্ত'র অভিনয়ে রাজলক্ষ্মীর গান দর্শকদের অভিভূত করল, সূরের মাঝাজালে হাজার দর্শক ধরা দিতে লাগল। আর অন্ধ সরকার গোকুলের জাদুকরী প্রতিভার আকর্ষণে আস্থসম্পর্ণ করল রাজলক্ষ্মীর ভূমিকাভিনেগী লীলা।

নিজের প্রভাবে অন্ধ, সরলবৃন্দিসম্পন্ন গোকুলকে আচ্ছন্ন করে ফেলল লীলা। কিন্তু, জীবনের পথ এক নয়। গোকুল স্থির, লীলা চগ্নি, অবাধ-গাঁতি। উপরন্তু, লীলার পরিবেশ ও জীবন-ব্রতান্ত সহজ নয়। লীলার সাহচর্যে গোকুল ক্রমশ হারিয়ে যেতে লাগল। তার পরই এল চরম আঘাত। গোকুল ও লীলার অন্তরঙ্গতা দুর্বিব্যহ হয়ে উঠেছিল লীলার রক্ষক শ্যাম

মঞ্জিকের চোখে। একদিন গোকুল তার হাতে নিগ্রহীত হল।

গোকুলের পরিগাতিকে অধোগাতি ভেবে দৃঢ়িখিত ও ক্ষুধ হয়েছিল লাবণ্য। সমস্ত ঘটনা অবগত হবার পর সে রঞ্জ হল লীলার উপর। যে-আব্রত্তিরক্তা, কঢ়সহিষ্ণুতা, আত্মবিশ্বাস দিয়ে একটু একটু করে সে গড়ে তুলেছিল, তাকে ভাঙ্গার অধিকার কি লীলার আছে!

দৃঢ়িখ থেকে মৃক্ষ লাভের জন্য গোকুল নিজেকে ছাড়িয়ে দিল সর্বত্র। এরপর তার একটানা সাফল্য—দেশজোড়া খ্যাতি। লাবণ্যের সংসার আজ শান্তি ও সমৃদ্ধিতে পূর্ণ। সংগতার বিয়ে হয়ে গেল। বৃক্ষ হারু লাহা তখন জীবনের সীমান্তে, গোকুলের খ্যাতি তাঁকেও স্পর্শ করে।

এরই মধ্যে বিদাদের সংবাদ বহন করে আনেন হারু লাহা। গোকুলের যৌবনের প্রিয় স্থৰী লীলা দ্রুরাগে রোগে আক্রান্ত, দার্যাদ্রু ও বিপর্যয়ের সঙ্গে ঘৃন্থ করে সে আজ নিঃশ্ব। গোকুল কি যাবে না লীলার কাছে?

লীলার দৃঢ়িখজনক পরিগাতি গোকুলকে বিমচ্চ ও ব্যাকুল করে তোলে। সে ছুটে যায় লীলার কাছে। গোকুলের আবির্ভাব সহ্য করতে পারে না লীলা। প্রথম যখন তাদের সাক্ষাৎ হয়, অন্ধ গোকুলের অন্ধভব বলেছিল, লীলা সুন্দরী। কিন্তু, আজ, এতদিন পরে, লীলার এই অবস্থায়? চোখ দিয়ে নয়, মন ও অন্ধভূতি দিয়ে একদা যার সৌন্দর্যের স্তব গেয়েছিল গোকুল, আজও কি পারবে তার বন্দনা করতে?

গোকুলের হৃদয় থেকে যে কথা ও সুর উৎসারিত হয়ে উঠেছিল, তাই সে উদাত্ত গলায় ছাড়িয়ে দিয়েছিল আকাশে বাতাসে।

୧
ଯମ୍ବନା ଚଲେ, ଚଲେ ଧୀରେ ଧୀରେ
ବାଁଶିଆଁ ବାଜେନା ସୁରେ
ଫୁଲ-ବନ — ଘରେ ॥
ବିହଗ ଗାହେନା କେନ
ଫୁଲ ବନ ଦେଇ ଗାନ
ସମ୍ବନ୍ଧାର ତୀରେ ଆଜ
ନାଇ ରାଧା ସନ-ଶ୍ୟାମ
ଛଡ଼ାୟେ ରାଯେହେ ଶ୍ରୀତ
ସେଇ ଛାୟା ଘରେ ॥

୨
ଆଁଥିଯା ଲାଗି ରହତ, ନିଶ୍ଚଦିନ
ପେଯାରେ ତେହାରେ ଦେଖନା କାହିଁ
ସାଡିପଲ ଛିଲ, ମୋହେ ସଂଗୀମ ବିତ୍ତ
ନିଶ୍ଚଦିନ ଚଟପଟି ଲାଗତ ରହତ, ମୋହି ॥

୩
ତୋମାରେ ଶ୍ରୀର ପ୍ରଭୁ ପ୍ରଦୀପ ଜରାଲି
ଅନ୍ତର ମାରେ ଜରାଲେ ଦୀପାଲି ॥
ଯତ କଥା ଗାନ ସବିତ ତୋମାର ଦାନ
ଲହଗୋ ପ୍ରଭୁ ମୋର ଗାନେର ଡାଲି ॥
ମୋର କିଛି ନାହିଁ

ତୋମାରେ ଦିତେ ଯା ଚାହିଁ
ଏସ ଗୋ ପ୍ରଭୁ ମୋର ମନ-ମିତାଳୀ ॥

୪

ଯେବେନା ଚଲେ
ଗୋପନେ ଚୁପି ଚୁପି
କଥା ନା ବଲେ ॥

କେଗୋ ତୁମି ମୋର ପ୍ରାଣେ
ଦୋଲା ଦିଲେ ଗାନେ ଗାନେ
ଭାଲବେସେ କାହେ ଏସେ
କତ ନା ଛଲେ ॥

୫
ତୁମି ଦରେ ଗେଲେ ହାୟ
ବାରେ ବାରେ ଆଁଥ ଛାୟ
ବୈନ ଜଲେ ଭରେ ଯାୟ
କାହେ ନା ଏଲେ ॥
ଓଗୋ ମୋର ମନ-ସାଥୀ
ଭରେ ରାଖୋ ମଧ୍ୟ-ରାତି
କିଛି ହାସି କିଛି ଗାନେ
ଦୂଦୟ ଦୋଲେ ॥

୬
ଶୁଣ ଶୁଣ ସଥୀ ରାଖୋ ଏ ମିନିତ
ଏ ବାଁଶିଆଁରେ ଦୃଷ୍ୱୋନା ।
ଏ ବାଁଶିଆଁର ପ୍ରାଣ ସଦା ଆନଚାନ
ରାଧା ବିନା ନାମ ଜାନେ ନା
ସଥୀ ଏ ବାଁଶିଆଁରେ ଦୃଷ୍ୱୋନା ॥

୭
ମଜଳ ମେଘେର ଆଁଥ ବର ବର
ତମାଲେର ବନ କାଂପେ ଥର ଥର
ବାଯକ ବହେ ଉତରୋଲ ॥

୮
ରମ ରମ ରମ ରମ
ରମ ରମ ରମ ॥
ଖେଜୁର ପାତାର ନମ୍ପର ବାଜାୟେ
କେ ଯାୟ ଯାୟ,
ଓଡ଼ନା ତାହାର ଘଣ୍ଟି ହାଓୟାଯ ଦୋଲେ
କୁନ୍ଦମ ଛଡ଼ାୟ ପଥେର ବାଲୁକାଯ ॥
ତାର ଭୁରୁର ଧନ୍ଦକ ବେଳେ ଓଠେ,
ତନ୍ଦୁର ତଲୋଯାର
ସେ ଯେତେ ଯେତେ ଛଡ଼ାୟ ପଥେ,
ପାଥର କଂଚିର ହାର,
ତାର ଡାଲିମ ଫୁଲେର ଡାଲି ଗୋଲାପ
ଗାଲେର ଲାଲି
ଟିଂଦେର ଚାଁଦି ଚାର ॥

୯
ଆରବୀ ଯୋଡ଼ାୟ ସଂସାର ହେଁ
ବାଦଶାଜାଦା ବ୍ୟାଜ
ମାହାରାତେ ଫେରେ କୋନ ମର୍ଯ୍ୟାଚକ୍ର
ଖୁଜି
କତ ତରଣ ମୁସାଫିର ପଥ ହାରାଲୋ ହାୟ
କତ ବନେର ହରିଷ ମରେ ତାରିଇ
ରାପ-ତକ୍ଷାୟ ॥

୯

ତୋମାର ଶୁଣ ଶୁନାଯେ
ଯେ ସ୍ଵର ଭାଙ୍ଗାଓ
ଦେ ସ୍ଵର ଆମାର ରମଣୀୟ ॥

୧୦

ହରିହେ ତୁମି ଆମାର
ସକଳ ହବେ କବେ
ଆମାର ମନେର ମାବେ ଭବେର କାଜେ
ମାଲିକ ହେଁ ରବେ କବେ ।

୧୧

ଲାଗୀ ରେ ମୋହେ ଲାଗୀ ଲଗନ
ତନ ମନ ମୋରା ଆକୁଳ ବ୍ୟାକୁଳ
ପାନେକୋ ଶ୍ରୀହାର ଦରସନ ॥
ବାଗ୍ୟାନ ଫୁଲେ ଫୁଲ ସୁହାନେ
ମନକେ ସୋଯେ ଭାବ ଜଗାନେ
ଜୀବନ ଧରିତ ଅମ୍ବତ ଭୀନୀ
ଆଁଥିଯା ମୋରୀ ମଗନ-ମଗନ ॥

୧୨

ଆମ ଅନ୍ଧକାରେ ଥାକି
ତୁମି ଆଁଧାର ରାତେ ଏସେ
ଆମ ଅନ୍ଧକାରେ ବସନ୍ତ କରି
ସଂଗୋପନେ ବସୋ ।
ଆମାର ଗୋପନ ଅନ୍ଧାରାୟ
ଭୋରେର ଆଲୋ ସାଁବେର ତାରାୟ
ଚୋରେର ଜଲେର ବନ୍ୟ ହେଁ
ପାନ୍ଥ ଦୋଲାଯ ଏସେ ॥
ଇଯେ ଚମକ ଇଯେ ଲୋଚ ଇଯେ — ହୁ ସନୋ
— ଆଦି ଇଯେ ଚାନ୍ଦିନୀ
ଜିନିକୀ ଆଁଥେ ହାୟ ଉନ୍ହିକେ
ଦେଖନେ କେ ହାୟ ବନୀ
ଆଁଥେ ମହର୍ମ ହ୍ୟାଙ୍ଗ ତୋ ଦିଲକେ କର
ବନ୍ଦନ ଦିଯେ
ଜଗମଗାଦେ ସାରେ ଜଗାକୋ ଜିନିକୀ
ପ୍ରାରୀ ରଞ୍ଜନୀ ॥

ଆମାର ସକଳ କଥାର ମାବେ
ତୋମାର କଥା ତାଇ ବିରାଜେ
ଶନ୍ୟ ହାତେ ଆସନ ପାତି
ଗାଁତ ସଂଧାଯ ଏସେ ॥

୧୩

ମନ ମାବିରେ
ଉଜ୍ଜାନ ଗାଣେ ଉଜ୍ଜାନ ବାତାସ
ତାତେ ତୁଫାନ ଭାରି ।
ଆମାର ଭାଙ୍ଗ ନୋକା ଭାଙ୍ଗ ବୈଠା
କେମନେ ଦିବୋ ପାରି ॥
ଉଥାଲ ପାଥାଲ ଗାନ୍ଧେର ପାନି
ଆମଦାର ହଇଲ ନିଶା,
କୋଥାଯ ତୁମି ପାରେର କତା
ଦେଖାଓ ପଥେର ଦିଶା ।
ଗହିନ ଗାନେର ଅକୁଳ ପାରି
ଆମି ଆମ ଭୟ ମରି ॥
ଆଶାଯ ଆଶାଯ ଜନମ ଗେଲ
ମିଛେଇ ବେଳେ ଆସା
ଏହି କି ତୋମାର ଦୟା ପ୍ରଭୁ
ବିଚାର ସର୍ବନାଶ ।
ତୋମାର ତରୀ ତୁମି ବାଓ
ଓଗେ ପାରେର କାନ୍ଦାରୀ ॥

୧୪
ଏହି ରଂ ବେରଂ-ଏର ଖେଲର ମାବେ
ଦେଖତେ ପାଇ ଯେ ତାରେ ।
ତାର ରିନି-ବିନି ନ୍ଯୂପ୍ର ଶୁନେ
ଦେଖତେ ପାଇଯେ ତାରେ ।
ଆମାର ଚାଥେର ଦେଖା ନାଇ ବା ହଲୋ
ମନ ଯେ ତାରି ଦେଇୟା
ଦେଇୟା ମନେର ମାବେ ଶୁନେ
ତାରି ଗାନ ଯେ ଶୁନେ
ତାଇ ନନ୍ଦନ ଆମାର ନେଇ ତେ ତବ୍ର
ଏଲେମ ଯେ ତାର ଦାରେ
ଯେଥାନେ ଆଲୋର କମଳ ଉଠିଲେ ଫୁଟେ
ଆଁଧାର ପାରାବାରେ ।
ପଥେର ଧାରେ ଫୁଲେର ହାସି
ନଦୀର ତୀରେ ଚଟ୍ଟ-ଏର ହାସି
ଆକାଶ ଭରା ତାରି ହାସି
ବାତାସ ଭରା ମଧ୍ୟ-ର ହାସି
ଏହି ଜୀବନେର କାନ୍ମା ବାଶି
ନାଇ ବା ଜାନି ନାଇ ବା ଶୁନି
ଦୃଶ୍ୟେ କଥା ହୋଇନା ସାରା
କାନ୍ମା ହାସି ତାରି ଜାନି ।
ଆମ ହାସି ତୁମି ହାସ
ହାସି ନିଯେ ଦେଖିବେ ତାରେ ॥

চিত্রালী ফিল্ম ডিস্ট্রিবিউটর্স-এর পরবর্তী চিত্রার্য

বি, কে, প্রোডাকসন্স-এর রাজদ্রেষ্টী

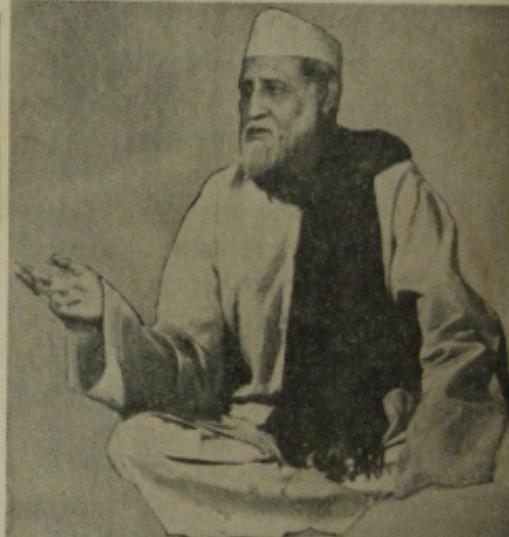
কাহিনী-শরদিন্দু বন্দ্যোপাধ্যায়

পরিচালনা-লৌরেন লাহিড়ী ॥ সঙ্গীত-আলি আকবর
শ্রেষ্ঠাংশে : উত্তমকুমার, অঞ্জনা ভৌমিক, সবিতা চ্যাটার্জি (বন্দে),
সরয়বালা, বিকাশ রায়, কমল মিত্র, অমুপকুমার, তরুণকুমার, নিরঞ্জন
রায় প্রভৃতি।

প্যারাডাইস পিকচার্স-এর দ্রুত সন্ধানে

কাহিনী-প্রভাতমোহন বন্দ্যোপাধ্যায়

পরিচালনা-চিত্র বসু ॥ সঙ্গীত-অমল মুখোপাধ্যায়
শ্রেষ্ঠাংশে : দিলীপ মুখার্জী, অঞ্জনা ভৌমিক, বিকাশ রায়, রেণুকা
রায়, তরুণকুমার প্রভৃতি।

চিত্রালী ফিল্ম ডিস্ট্রিবিউটর্সের পক্ষে অমল দেন কর্তৃক সম্পাদিত ও
প্রকাশিত, মাতান ইঙ্গিয়া প্রেস, ৭নং রাজা স্বরোধ মলিক স্টোর্স, কলিকাতা-১৩
থেকে অজন্ম দাশঙ্গপ্ত কর্তৃক মুদ্রিত।